

IŠVYKA Į SUOMIJĄ

Spalio 21- 24 dienomis S.Rubliauskienė ir M.Vaitkevičiūtė kartu su kitų mokyklų mokytojais, keletu darbuotojų iš Ugdymo plėtotės centro ir Švietimo ir mokslo ministerijos lankėsi trijose Suomijos mokyklose: tradicinėje vidurinėje Klassillinen mokykloje, dviejų mokyklų centre Nossi – viena jų skirta būsimum mokytojų praktikai, antroji – tarptautinė, mokosi suomių vaikai, tačiau dalis pamokų vyksta anglų kalba – ir pradinio ugdymo mokykloje Pääskyvuoren. Lietuvių delegacijai vadovavo Vilniaus universiteto prof. Valentina Dagienė.

Kelionę dovanavo pasaulinė IT kompanija, programinės įrangos tiekėja „Bentley Systems“. Daug prisidėjo Turku universitetas, kuriame yra fakultetas, rengiantis mokytojus: suorganizavo vizitus trijose mokyklose, buvo sudarytos sąlygos visas dienas stebėti įvairias pamokas, kalbėtis su mokytojais, reflektuoti.

Profesorės Valentinos Dagienės pastebėjimai apie Suomijos švietimo esmę ir skirtumus nuo Lietuvos: „Visų pirma, Suomijoje ugdymas remiasi trimis lygiaverčiais komponentais – žiniomis, įgūdžių ir vertybių formavimu. Lietuviškoji ugdymo sistema iš esmės grindžiama žiniomis. Bendrosiose programose, žinoma, daug prirašyta ir apie įgūdžius, ir vertybėms skiriama kelios dešimtys puslapių, tačiau realybėje, pamokose vyksta mokymas, žinių tikrinimas ir tik retkarčiais – mokymasis“.

Suomijos mokyklose nurodymų, kaip reikia mokyti vieną ar kitą temą, sudaryti pamokų scenarijus, kokią medžiagą pasirinkti ir t. t., beveik nėra. Yra nurodomas žinių lygis, susitarta, kokių įgūdžių ir vertybių mokiniai turi įgyti, ir viskas. Tačiau čia reikia pridurti, kad Suomijoje mokytojo specialybė yra viena geidžiamiausių, kad į vieną mokytojo vietą stoja maždaug 10 norinčiųjų.

Lyginant su kitomis švietimo sistemomis, suomių vaikai retai kada laiko egzaminus ar daro namų darbus (iki kol nepasiekia paauglystės). Tai grindžiama pasitikėjimu, siekiu sudaryti vaikui sąlygas mokytis pačiam, jo nespaudžiant, netikrinant tiesmukiškai. Tačiau daug teikiama pagalbos. Per pirmuosius devynerius mokslo metus (pagrindinė mokykla) 30 proc. mokinių suteikiama papildoma pagalba, vadinamosios specialiojo mokymosi grupės. Tikriausiai todėl skirtumas tarp silpniausių ir stipriausių mokinių yra mažiausias pasaulyje“.

„Labiausiai patiko Suomijos vaikams sudarytos galimybės mokytis per praktines veiklas, kai vertinamas ne tik rezultatas, bet ir ugdymo procesas. Suomijos mokiniai laisviau jaučiasi pamokoje, daugiau tarpusavyje mokydami šnekasi, bendradarbiauja. Negali nepastebėti pagarbaus mokytojų ir mokinių bendravimo, kultūringo elgesio, ramybės mokyklose. Nėra triukšmingo skambučio, o mokiniai sugeba laiku sugrįžti į pamokas iš kiemo. Visi pasitiki ir gerbia vieni kitus. Mažiausi pirmokai jau geba išrūšiuoti indus po valgio. Tokie dalykai

nekainuoja, tai - pavyzdžiai, kurie motyvuoja ir nuteikia pokyčiams. Labai džiaugiuosi, kad turiu galimybę dalyvauti informatikos ugdymo turinio kūrimo procese“,- išpūdžiais dalinosi S.Rubliauskienė. M.Vaitkevičiūtė sužavėjo erdvės mokyklų koridoriuose ir vestibuliuose, kur kiekvienas mokinys gali rasti sau vietą pagal tos dienos nuotaiką. Stebino mokinių elgesys tiek pamokose kantriai laukiant mokytojo pagalbos, bei taisantis savo klaidas. Vaikams suteikiama didesnė laisvė, tačiau jie moka prisiimti ir daugiau atsakomybių už savo mokymosi rezultatus. Nustebino ir tai, kad antrojų klasėje, vaikai, kurie teisingai atliko dvi pirmąsias užduotis, galėjo imtis kitos veiklos. Tie, kurie klydo, atliko visą puslapį užduočių. Štai tokia ta mokinių gebėjimų diferenciacija. Atsakomybė už mokinio pažangą, mokymąsi perkelta pačiam vaikui.

Informatikos ugdymu siekiama ne tik integruoti informacines technologijas gerinant dalykų mokymąsi, didinant mokinių motyvaciją, bet, svarbiausia, ugdyti mąstančius, gebančius spręsti įvairias problemas ateities piliečius.

